

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Średniowieczna Republika – wiadomości wstępne	9
1. Wprowadzenie	9
2. Odkrycie wyspy lodu i ognia	10
3. Odkrycie Grenlandii i Ameryki Północnej	17
4. Wygląd, higiena, waleczność i rodzaje broni	21
5. Islandzkie statki i dalsze podróże	25
6. Religia i chrystianizacja	31
7. Język i pismo	41
8. Gospodarka	44
8.1. Pożywienie	45
8.2. Miejscowe paliwo i surowce	53
8.3. Środki płatnicze	57
8.4. Ubiór	60
8.5. Środki i udogodnienia dla transportu	62
8.6. Eksport i import	64
9. Handel	66

10. Rachuba czasu	71
11. Położenie, krajobraz, pogoda i klimat	72
12. Populacja, struktura osadnictwa i ówczesne domy	74
13. Tożsamość narodowa	86
14. Honor i dyshonor	88
Rozdział 2. Średniowieczna Republika – instytucje prawne, społeczne i polityczne	91
1. Alpingi: najstarszy parlament na świecie, który przetrwał do dzisiaj . . .	91
2. Inne zgromadzenia	97
3. Komuny (<i>hreppar</i>)	99
4. Mówca Prawa (<i>Lögsögumaður</i>)	102
5. Eksperti w prawie (<i>lögmenn</i>)	105
6. Utrwalanie i przekazywanie wiedzy o prawie	105
6.1. Publiczna recytacja	105
6.2. Spisywanie obowiązującego prawa	108
7. Ustalanie, tworzenie i jakość islandzkiego prawa	112
7.1. Rada Prawa (<i>Lögrétta</i>)	112
7.2. „Nakreślanie” prawa (<i>rétta lög</i>)	114
7.3. Stanowienie prawa (<i>gera nýmæli</i>)	117
7.4. „Szara Gęś” (<i>Grágás</i>)	120
7.5. Nadzwyczaj duże zainteresowanie prawem	124
8. Wymiar sprawiedliwości	125
8.1. Sądy „państwowe”	125
8.2. Alternatywne sposoby rozstrzygania sporów	130
8.3. Rodzaje kar	131
8.4. Pojedynek, waśń (wendeta), samopomoc i ordalia	134
8.5. Udział czynnika ludowego	140
8.6. Pełnomocnicy procesowi	142
9. Struktura społeczna	144
9.1. Podział na wodzów (<i>goðar</i>) i wolnych farmerów (<i>bændr</i>)	144
9.2. Obowiązki wodzów	149
9.3. Stosunki majątkowe	151
9.4. Domownicy i niewolnicy	157
9.5. Kobiety	164
9.6. Dzieci i starcy	170
9.7. Kler i kościoły	171
10. Brak egzekutywy, szczególna rola rodzin i podatki	189

Rozdział 3. Koniec Dawnej Republiki i utrata suwerenności	193
1. Upadek wolnego państwa i przejście pod panowanie norweskie	193
2. Konsekwencje instytucjonalne i prawne nastania obcych rządów	206
3. Ugruntowanie się wpływów Danii	212
4. Pogorszenie się warunków egzystencji	220
5. Pozytywne następstwa oddania się pod obce panowanie	229
Rozdział 4. Droga ku niepodległości: wiek XIX i XX	243
Zakończenie	259
Posłowie	261
Bibliografia	263
Streszczenie	269
Summary	271
Indeks rzeczowy.	273
Indeks osób	287